

ΓΡΑΠΤΗ ΕΞΕΤΑΣΗ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)

ΑΝΘΡΩΠΟΣ & ΖΩΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

Η σιωπή είναι συνενοχή στην κακοποίηση των ζώων

1] Αρκετές και δραστήριες είναι οι φιλοζωικές οργανώσεις στη χώρα μας, και είναι αλήθεια πως με την πάροδο των ετών καλλιεργήθηκε η φιλοζωική κουλτούρα. Κι όμως – περιστατικά κακοποίησης ζώων κάνουν τακτικά την εμφάνισή τους. Το ερώτημα που γεννάται σε αρκετούς είναι πώς είναι δυνατόν σε μια φερόμενη ως πολιτισμένη χώρα της Ευρώπης να παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα, τα οποία, εντούτοις, τις περισσότερες φορές, δυστυχώς δεν λαμβάνουν την αναγκαία δημοσιότητα, προκειμένου να πάρουν αμέσως τον δρόμο της δικαιοσύνης. Είναι προφανές ότι η άσκηση βίας εις βάρος των ζώων συνιστά συχνά κλινικό σύμπτωμα ψυχικών διαταραχών · εντούτοις η ανοχή στη βία κατά των ζώων όχι μόνο διαιωνίζει τις βαναυσότητες, αλλά συμβάλλει στην επέκτασή τους, καθώς η βία συνήθως δεν περιορίζεται σε βάρος μιας μόνο κατηγορίας έμβιων όντων, αλλά γεννά και άλλη βία. Αυτός που κακοποιεί τους σκύλους ή τις γάτες είναι πιθανό να βιαιοπραγεί ταυτόχρονα εις βάρος των παιδιών του, της συζύγου του κ.λπ.

2] Όπως παρατηρείται, τα φαινόμενα είναι εντονότερα σε πιο κλειστές κοινότητες. Με τον φόβο συνεπώς πιθανών αντίποινων σε περίπτωση καταγγελίας περιστατικού βίας, ο καθένας σκέφτεται: «που να μπλέκω τώρα», κι οι πολίτες συχνά σιωπούν. Την κατάσταση επιδεινώνει η γραφειοκρατία κι η έλλειψη εμπιστοσύνης προς το κράτος, οι οποίες χαρακτηρίζουν τη χώρα. Η εμπιστοσύνη, όμως, στο κράτος δικαίου είναι αυτή που μπορεί να απαλείψει σταδιακά την κτηνωδία και την καταπάτηση θεμελιωδών δικαιωμάτων σε όποιο πεδίο της κοινωνικής ζωής αυτή τυχόν εμφανίζεται.

3] Εναπόκειται στον πολίτη να τολμήσει να εναντιωθεί στην κακοποίηση των ζώων, σπάζοντας τη συλλογική σιωπή που συνιστά

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ :

Καραγεωργόπουλος Γιώργος, Ζιώζιας Άρης,
Δεσλή Αναστασία, Γαργάλα Ανδρομάχη,
Κατσιώτης Κωνσταντίνος

συνέργεια. Αυτός είναι ο τρόπος που το άτομο μπορεί να απομονώσει τέτοιες βαθιά αντικοινωνικές συμπεριφορές συμπολιτών του. Η νομοθεσία δίνει τα όπλα στον αγώνα κατά των αποτρόπαιων εγκλημάτων εις βάρος των ανυπεράσπιστων ζώων · απομένει σε όλους εμάς να τα χρησιμοποιήσουμε.

4] Προαπαιτούμενο, όμως, αποτελεί η ατομική δράση. Ο ηθικός δε και νομικός πολιτισμός μιας κοινωνίας κρίνεται από τα έγκαιρα αντανακλαστικά που επιδεικνύει ως πολίτης και την ενεργό συμμετοχή αυτού στον δημόσιο χώρο έτσι, ώστε να καθίσταται εφικτή η έγκαιρη απονομή δικαιοσύνης.

Σταυρούλα Γεωργίου [διασκευή]

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Το δίπολο της σχέσης μας με τα ζώα

1] Ενδιαφέρουσες επιστημονικές μελέτες για τα ζώα συντροφιάς μας πληροφορούν για την επίδραση που ασκούν στην υγεία μας, όπως στον περιορισμό του άγχους, μείωση της υψηλής πίεσης ακόμη και παράταση του χρόνου ζωής. Το «χουρχούρισμα» της γάτας αποδείχθηκε ότι, στις συχνότητες που εκπέμπεται, ασκεί θεραπευτικές ιδιότητες στον ανθρώπινο οργανισμό. Άρρωστοι που περιποιούνται τα ζώα, αλλά και τα φυτά αναρρώνουν γρηγορότερα από άλλους ασθενείς. Αυτή η μαγεία στη σχέση μας με τα ζώα αποτελεί ακόμα ένα μυστήριο.

2] Στο άλλο άκρο βρίσκεται, βέβαια, και υπερβολή. Καθώς η προσπάθεια ανεύρεσης κάποιου που να μας αγαπά δεν είναι εύκολη, πολλοί χρησιμοποιούν τα ζώα ως υποκατάστατο, όπου διοχετεύεται ο αξόδευτος ψυχισμός τους. Τα ζώα, έτσι, μετατρέπονται σε αντικείμενα μεταχείρισης. Υπάρχουν, μάλιστα, ακρότητες όπου τα οικόσιτα έχουν τη δική τους γκαρνταρόμπα, γιορτάζουν τα γενέθλιά τους με καλεσμένους εκλεκτής ράτσας και έχουν ήδη αγορασμένο τον τάφο τους σε ειδικό νεκροταφείο ζώων Ράτσας, ενώ μια εκκλησία στην Καλιφόρνια εκτελεί γαμήλιες τελετές σε ζώα, που οι ιδιοκτήτες τους θέλουν να «νομιμοποιήσουν» τη συμβίωσή τους.

3] Αυτές οι ακρότητες αποκαλύπτουν προβληματικές συμπεριφορές, με άκριτη σκέψη, αν αναρωτηθούμε ότι τα περιττά αυτά έξιδα τυφλώνουν και οδηγούν να γυρίζει ο άνθρωπος την πλάτη στα προβλήματα της φτώχειας που βασανίζουν το ένα τρίτο του πλανήτη μας. Ιδιαίτερα, όταν ανθρώπινες ψυχές και στρατιές παιδιών λιμοκτονούν σε άθλιες συνθήκες. Η προσπάθεια διεκδίκησης των δικαιωμάτων για ζωή κάθε όντος-ανθρώπινου ή μη-πρέπει να μας υπενθυμίζει τις ευθύνες μας ως πολίτες, γιατί θα έλθει μια μέρα που η

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ :

Καραγεωργόπουλος Γιώργος, Ζιώζιας Άρης,
Δεσλή Αναστασία, Γαργάλα Ανδρομάχη,
Κατσιώτης Κωνσταντίνος

δολοφονία ενός ζώου θα θεωρείται όπως η δολοφονία ενός ανθρώπου. Ή, πιο απλά: αν ένα σκυλί σε κοιτάξει στα μάτια και δεν σε πλησιάσει, πήγαινε καλύτερα στο σπίτι σου, κοιτάξου στον καθρέπτη και έλεγχε τη συνείδησή σου.

Θ. Πάνου [διασκευή]

ΚΕΙΜΕΝΟ 3 Η γάτα

Μια γάτα έρχεται απ' την πόρτα της βεράντας και τρίβεται στα πόδια μου να την ταΐσω. Αρπάζει το κρέας που της ρίχνω, μα όταν σκύψω για να τη χαϊδέψω, τραβιέται πίσω και μου βγάζει νύχια. Παράξενο· τα πόδια μου τα εμπιστεύεται, μόνο τα χέρια μου φοβάται. Μα ίσως να 'ναι σοφή: από τα πόδια, το πολύ να φάει κλοτσιά, ενώ τα χέρια μπορεί και να την πνίξουν. Άγρια γάτα· τάχα δεν ξέρει από χάδια, ή μήπως ξέρει και γι' αυτό τραβιέται;

Κι εγώ λάτρεψα πόδια, κι έφαγα κλοτσιές· χάιδεψα χέρια, έφαγα ξύλο. Μα τη σοφία της γάτας δε μπόρεσα ακόμα να την καταλάβω.

Ντίνος Χριστιανόπουλος

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α'

A1. Να πυκνώσετε το περιεχόμενο του **Κειμένου 1**(60- 70 λέξεις).

[Μονάδες 20]

ΘΕΜΑ Β'

B1. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας τη λέξη «Σωστό», αν η πρόταση συμφωνεί με το νόημα του **Κειμένου 1**, ή τη λέξη «Λάθος», αν όχι.

A. Τα φαινόμενα κακοποίησης των ζώων γνωστοποιούνται χωρίς χρονοτριβή, ώστε να επιληφθεί η δικαιοσύνη επί του θέματος.

B. Η κακοποίηση των ζώων αποτελεί ένδειξη ψυχικών διαταραχών.

Γ. Φαινόμενα βασανισμού των ζώων γίνονται εντονότερα σε προοδευτικές, αστικές κοινωνίες.

Δ. Η πίστη στο κράτος δικαίου αδυνατεί να συμβάλει στην περιστολή της καταπάτησης των δικαιωμάτων των ζώων.

Ε. Μόνο αν κανείς αποκαλύψει περιστατικά βασανισμού των ζώων, θα στηλιτεύσει τέτοιου είδους κακόβουλες συμπεριφορές.

[Μονάδες 10]

B2.α Στη δεύτερη παράγραφο του **Κειμένου 2** ο συντάκτης χρησιμοποιεί παραδείγματα. Να γράψετε τον ισχυρισμό που υποστηρίζουν τα παραδείγματα αυτά και να δικαιολογήσετε τη χρήση τους. (**Μονάδες 8**)

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ :

Καραγεωργόπουλος Γιώργος, Ζιώζιας Άρης,
Δεσλή Αναστασία, Γαργάλα Ανδρομάχη,
Κατσιώτης Κωνσταντίνος

β. Να επισημάνετε δύο εκφραστικά μέσα στην τρίτη παράγραφο του **Κειμένου 2**, με τα οποία ο συντάκτης εκφράζει την αγανάκτησή του.

(Μονάδες 7)

[Μονάδες 15]

Β3.α. Να εντοπίσετε και να δικαιολογήσετε δύο μέσα με τα οποία η συντάκτρια του **Κειμένου 1** επιδιώκει να καταστήσει τον λόγο της πειστικό, προσεγγίζοντας συναισθηματικά τον αναγνώστη. (Μονάδες 5)

β. Να ξαναγράψετε τον τίτλο του **Κειμένου 1**, ώστε να δηλώνεται έντονη αποδοκιμασία. (Μονάδες 5)

γ. Να δικαιολογήσετε τον τρόπο με τον οποίο επιτυγχάνεται η συνοχή μεταξύ των περιόδων της δεύτερης παραγράφου του **Κειμένου 2**. (Μονάδες 5)

[Μονάδες 15]

ΘΕΜΑ Γ'

Ποιο είναι το βασικό, κατά τη γνώμη σας, θέμα που θίγει ο Ντίνος Χριστιανόπουλος στο παραπάνω ποίημα (**Κείμενο 3**); Να απαντήσετε σε 150-200 λέξεις, αξιοποιώντας στοιχεία μορφής και περιεχομένου.

[Μονάδες 15]

ΘΕΜΑ Δ'

Με αφορμή μία εκδήλωση στο αμφιθέατρο του σχολείου σου, με θέμα «Άνθρωπος και Ζώα», σου ζητείται να παρουσιάσεις στους συμμαθητές σου (350-400 λέξεις) τους λόγους για τους οποίους θα επέλεγες να υιοθετήσεις ένα κατοικίδιο, αλλά και τους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να καλλιεργηθεί η φιλοζωική στάση των νέων.

[Μονάδες 30]